

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi Nr 9

im. Generała Władysława Sikorskiego w Sopocie

na lata szkolne 2017/2018 – 2019/2020

Spis treści

I. PODSTAWA PRAWNA	2
II. WSTĘP	3
III. MISJA SZKOŁY I MODEL ABSOLWENTA	4
IV. CELE	5
V. ZADANIA SZKOŁY	6
VI. FORMY REALIZACJI	7
VII. ODDZIAŁYWANIA WYCHOWAWCZE	8
VIII. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH	12
IX. TREŚCI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W KL. I- III	13
X. TREŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI ZAWARTE W PODSTAWACH PROGRAMOWYCH PRZEDMIOTÓW KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO	32
XI. EWALUACJA	40

I. PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483).
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991r. Nr 120, poz.526 ze zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z dnia 11 stycznia 2017r., poz.59)-art. 10 ust.1 pkt 5, art.26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z dnia 24 lutego 2017r., poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z dnia 25 sierpnia 2017r., poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z dnia 28 sierpnia 2015r., poz. 1249).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych.
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r – Karta Nauczyciela (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 poz. 1379).
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia
- Statut Szkoły.

II. WSTĘP

Reforma systemu edukacji nakłada na szkołę obowiązek wspierania dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży, wyrównania szans edukacyjnych oraz rozbudzania ambicji uczniów do dalszego kształcenia. W podstawie programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego określono cele kształcenia i treści nauczania – opisujące w formie ogólnych i szczegółowych wymagań zasób wiedzy i umiejętności, które powinien posiadać uczeń po zakończeniu danego etapu edukacyjnego, a także wyszczególniono zadania wychowawczo-profilaktyczne.

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły stanowi całościowy opis celów, zadań, sposobów działań oraz osiągnięć wychowawczych, które zamierzamy zrealizować, wzmacniając wychowawczą funkcję szkoły. Uwzględnia oddziaływanie wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi w zależności od potrzeb uczniów, zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

Program skierowany jest do wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz uwzględnia współpracę z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym.

Potrzeby uczniów w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi Nr 9 w Sopocie rozpoznawane są corocznie na podstawie:

- Diagnozy w ubiegłym roku szkolnym „Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne”.
- Diagnozy sytuacji rodzinnej uczniów nowo przybyłych.
- Rozmów indywidualnych i wywiadów prowadzonych z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami.
- Bieżących obserwacji zachowań uczniów na lekcjach, podczas przerw, zajęć świetlicowych i pozalekcyjnych a także na wycieczkach oraz imprezach szkolnych i pozaszkolnych.
- Analizy niepowodzeń szkolnych dokonywanej systematycznie, nie rzadziej niż co semestr.
- Analizy dokumentacji dotyczącej diagnozowania, monitorowania oraz podejmowania interwencji wychowawczych, którą stanowią dzienniki lekcyjne, dokumentacja pedagoga szkolnego oraz diagnoza nauczycielska.

Przeprowadzona analiza wskazuje na istnienie następujących problemów wymagających działań profilaktycznych: **zachowania agresywne wśród dzieci, zaburzenia komunikacji w relacjach między uczniami, nieumiejętność polubownego rozwiązywania konfliktów.**

III. MISJA SZKOŁY I MODEL ABSOLWENTA

Misja szkoły

Każdego dnia wspólnie pracujemy na rozwój naszych uczniów, a wskaźnikiem tego jest ich satysfakcja i prestiż naszej szkoły w środowisku.

Zapewniamy wszechstronne wykształcenie wprowadzające w świat wiedzy naukowej i wdrażamy do samodzielności. Przygotowujemy do życia w demokratycznym społeczeństwie i środowisku lokalnym, kształtujemy postawy patriotyczne i prozdrowotne oraz rozwój kulturalny ucznia. Wykorzystujemy ciekawe metody dydaktyczne. Zapewniamy opiekę i poczucie bezpieczeństwa. Propagujemy sprawność fizyczną i dbałość o kondycję. Pomagamy podjąć decyzję dotyczącą dalszej edukacji. Ucznia traktujemy podmiotowo. Stwarzamy warunki do integralnego rozwoju (intelektualnego, fizycznego, emocjonalnego, duchowego i społecznego) uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Włączamy się w ogólnopolskie programy i akcje promujące zdrowie, ekologiczne zachowania oraz profilaktykę uzależnień.

Model absolwenta:

Absolwent Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi Nr 9 w Sopocie jest Polakiem umiejącym żyć godnie i poruszać się w otaczającym go świecie :

- jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji;
- czerpie radość z nauki;
- przestrzega ogólnie przyjętych wartości moralnych;
- potrafi samodzielnie podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje;
- potrafi wyrażać i uzasadniać własne zdanie;
- zgodnie współpracuje z innymi;
- jest ciekawy świata i wrażliwy na drugiego człowieka;
- jest życzliwy i tolerancyjny, szanuje godność własną i drugiego człowieka;
- rozumie wartość ustawicznego uczenia się i potrzebę własnego rozwoju;
- dba o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych;
- potrafi wykorzystać wiedzę;
- jest samodzielny, opanowany i prawdomówny;
- dostrzega korzyści i zagrożenia płynące z demokracji.

IV. CELE

Cel główny:

Celem programu jest wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Program ten zawiera działania, które w sposób systemowy będą angażować całe środowisko szkolne – uczniów i rodziców oraz nauczycieli i pracowników administracji i obsługi.

Cele szczegółowe:

1. Respektowanie praw człowieka.
2. Zapobieganie dyskryminacji.
3. Kształtowanie postawy obywatelskiej, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji.
4. Wspomaganie harmonijnego rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej.
5. Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania społecznego.
6. Wzbudzanie poczucia przynależności do grupy i własnej w niej wartości.
7. Integracja społeczności szkolnej.
8. Wykształcenie umiejętności komunikowania w grupie.
9. Wykształcenie postaw prospołecznych.
10. Budowanie poczucia tożsamości regionalnej, narodowej jako podstaw kształtowania postaw patriotycznych.
11. Ochrona dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.
12. Dostarczanie odpowiednio do potrzeb i okresu rozwojowego ucznia rzetelnej wiedzy o zagrożeniach.
13. Przeciwdziałanie przemocy i agresji w społeczności szkolnej.
14. Uświadomienie zagrożeń związanych z cyberprzemocą.
15. Kształtowanie postaw prozdrowotnych, wyrabianie nawyków higienicznych, uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych;
16. Ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się.
17. Uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej i wdrażania profilaktyki.
18. Zapobieganie wagarom.
19. Uświadamianie zagrożeń związanych z przedwczesną inicjacją seksualną.

- 20.** Informowanie o szkodliwości używek oraz ukazywanie zagrożeń, jakie niosą ze sobą uzależnienia (lekomania, narkomania, dopalacze, nikotynizm, alkoholizm, urządzenia multimedialne).
- 21.** Pogłębianie wiedzy w zakresie zagrożeń (grupy destrukcyjne, przemoc, media manipulacje).
- 22.** Zapewnienie bezpieczeństwa w trakcie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.
- 23.** Upowszechnienie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie i kształtowaniu właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych.
- 24.** Współpraca z nauczycielami, rodzicami, uczniami, specjalistami w celu wielotorowego rozwiązywania problemów.
- 25.** Kształtowanie dojrzałości i aktywnej postawy życiowej oraz umiejętności planowania własnego rozwoju.

V. ZADANIA SZKOŁY

- 1.** Respektowanie trójpodmiotowości oddziaływań wychowawczych i kształcących: uczeń – szkoła – dom rodzinny.
- 2.** Rozwijanie predyspozycji i zdolności poznawczych ucznia.
- 3.** Wykształcenie u ucznia pozytywnego stosunku do nauki.
- 4.** Poszanowanie godności dziecka.
- 5.** Zapewnienie uczniom przyjaznych, bezpiecznych i zdrowych warunków do nauki i zabawy, działania indywidualnego i zespołowego.
- 6.** Stworzenie warunków do rozwijania samodzielności oraz odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie.
- 7.** Sprzyjanie rozwojowi cech osobowości ucznia koniecznych do aktywnego i etycznego uczestnictwa w życiu społecznym.
- 8.** Rozwijanie u uczniów dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
- 9.** Wykształcenie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.
- 10.** Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości predyspozycji talentów i ich twórczym wykorzystaniu.
- 11.** Kształtowanie umiejętności korzystania ze źródeł informacji.
- 12.** Przygotowanie wychowanków do rozumienia zasad partnerstwa między uczniami, nauczycielami, rodzicami i społecznością lokalną.
- 13.** Umacnianie więzi z regionem, kultywowanie tradycji i obrzędowości narodowej, lokalnej i szkolnej.
- 14.** Uczenie pozytywnego nastawienia wobec niepełnosprawnych.
- 15.** Pomoc w określaniu i nazywaniu uczuć, stanów psychicznych i radzeniu sobie ze stresem.
- 16.** Kształtowanie postaw asertywnych.

17. Kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń współczesnego świata.
18. Zapoznanie uczniów z historią regionu i kształtowanie postaw patriotycznych.
19. Kształtowanie umiejętności oceny własnych zachowań, rozróżnienia dobra od zła oraz wykazania się odwagą cywilną i gotowością do ponoszenia konsekwencji popełnionych błędów.
20. Tworzenie zdrowego i bezpiecznego środowiska szkolnego.
21. Stwarzanie możliwości eksponowania swojej wiedzy, zdolności, umiejętności i zainteresowań.
22. Stosowanie technologii informacyjnej na zajęciach szkolnych i w pracy pozalekcyjnej i wykorzystywanie jej w słusznym celu.
23. Kształtowanie postaw ekologicznych i prozdrowotnych.
24. Realizowanie zadań z zakresu wychowania komunikacyjnego.
25. Wdrażanie zasad dobrego wychowania.
26. Dążenie do uzyskania przez uczniów kompetencji niezbędnych do osiągnięcia sukcesów na kolejnym etapie kształcenia.
27. Wyrobienie umiejętności pracy w zespole.
28. Przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym.
29. Systematyczne rozpoznawanie i diagnozowanie zagrożeń.
30. Współpraca z różnymi organizacjami wspierającymi działalność szkoły w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży.

VI. FORMY REALIZACJI

1. Indywidualna praca z uczniem, rozmowy wspierające i kształtujące właściwe zachowanie.
2. Uwzględnienie w planach wychowawczo – profilaktycznych klas zagadnień wyzwalających aktywność twórczą.
3. Prezentowanie osiągnięć uczniów.
4. Współpraca z rodzicami.
5. Udział w zajęciach terapii pedagogicznej, logopedycznej, rewalidacyjnej, wyrównawczych i zajęciach organizowanych przez pedagoga.
6. Udział w zajęciach rozwijających zainteresowania.
7. Działalność Samorządu Uczniowskiego i samorządów klasowych.
8. Udział w zajęciach „Wychowania do życia w rodzinie”.
9. Organizowanie pomocy koleżeńskiej.
10. Wycieczki klasowe, imprezy szkolne i klasowe.

11. Zachęcanie uczniów do udziału w akcjach charytatywnych, profilaktycznych.
12. Zajęcia komputerowe.
14. Akcje ekologiczne, konkursy, zawody sportowe.
15. Spotkania z higienistką szkolną.
16. Organizowanie szkolnych kampanii, debat, konkursów, warsztatów i pogadank.
17. Pomoc pedagoga szkolnego, dyżury pedagoga.
18. Spotkania z przedstawicielami PPP, Policją, Strażą Miejską (warsztaty, pogadanki).
19. Apele, uroczystości szkolne i środowiskowe.
20. Propagowanie wolontariatu.

VII. ODDZIAŁYWANIA WYCHOWAWCZE

WSPÓŁODPOWIEDZIALNI ZA WSZECHSTRONNY ROZWÓJ OSOBOWOŚCI UCZNIA SĄ WSZYSCY UCZESTNICY PROGRAMU

Powinności wychowawcze nauczycieli

1. Nauczyciel powinien zmierzać do tego, by szkoła wszechstronnie wspomagała rozwój osobowy ucznia w wymiarze intelektualnym, społecznym, moralnym, duchowym i fizycznym z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji.
2. Rozwijać w uczniach dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy dobra i piękna w danym etapie.
3. Uświadamiać uczniom życiową użyteczność edukacji na danym etapie.
4. Kształtować w uczniach samodzielność, otwartość na innych, odpowiedzialność za siebie i za społeczność, których są uczestnikami.
5. Uczyc poszanowania dobra wspólnego, przygotowywać do życia w rodzinie, społeczności lokalnej, kształtować postawy patriotyczne.
6. Uczyc rozróżniania dobra i zła.
7. Kształtować w uczniach umiejętność zgodnego współdziałania ze sobą, współtworzenia w szkole wspólnoty nauczycieli i uczniów.
8. Ścisłe współpracować z rodzicami, wychowawcami klas, pedagogiem szkolnym i innymi nauczycielami w sprawach wychowawczych dotyczących uczniów.

Szczegółowe powinności wychowawcy klasowego

1. Współuczestniczyć w tworzeniu planu wychowawczego szkoły.
2. Sprawować opiekę wychowawczą nad oddziałem w ciągu całego etapu edukacji.
3. Współdziałać z nauczycielami uczącymi w klasie i koordynować działania wychowawcze wobec ogółu oraz poszczególnych uczniów.
4. Współpracować w sprawach wychowawczych dotyczących uczniów z wszystkimi pracownikami szkoły (dyrekcją, pedagogiem szkolnym, biblioteką, świetlicą, pracownikami administracji).
5. Dążyć do wszechstronnego poznania wszystkich uczniów, otoczyć indywidualną opieką każdego wychowanka, poznać i ustalić z rodzicami jego potrzeby opiekuńcze i wychowawcze (wizyty domowe).
6. Współpracować z rodzicami w tworzeniu i opracowaniu pracy wychowawczej w klasie.
7. Ustalić treści i formy zajęć teoretycznych na godzinach do dyspozycji wychowawcy.
8. Podejmować działania na rzecz integracji klasy, a także podejmować działania umożliwiające rozwiązywanie konfliktów w zespole klasowym.
9. Pomagać i inspirować uczniów do samodzielnych działań na rzecz klasy i szkoły (tworzenie samorządu klasowego, szkolnego, praca w kołach zainteresowań, praca na rzecz środowiska lokalnego).
10. Współpracować z pedagogiem szkolnym, szczególnie w przypadku uczniów niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
11. Podejmować profilaktykę uzależnień (palenie, alkohol, narkotyki, Internet).
12. Diagnozować środowisko rodzinne uczniów pod względem zaspokajania potrzeb uczniów.
13. Otaczać szczególną troską uczniów z rodzin niepełnych i zastępczych.
14. Pomagać uczniom w przypadku niepowodzeń dydaktycznych (organizować pomoc w nauce).
15. Pomagać w rozwiązywaniu problemów osobistych ucznia.
16. Otoczyć troską uczniów szczególnie uzdolnionych, udzielać pomocy w rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień.
17. Dbać o prawidłową realizację obowiązku szkolnego (systematycznie kontrolować realizację obowiązku szkolnego, informować o obserwacji uczniów, rodziców poprzez dziennik elektroniczny, ściśle współpracować w tej dziedzinie z pedagogiem szkolnym).
18. Udzielać rodzicom porad wychowawczych, wspierać ich w wychowaniu.
19. Włączyć rodziców w życie klasy poprzez wspólne organizowanie imprez szkolnych, klasowych, wycieczek, itp.
20. Informować dyrekcję szkoły i pedagoga szkolnego o wszelkich zaobserwowanych przejawach patologii społecznej w domach wychowanków.
21. Organizować spotkania (indywidualne i ogólne) dla rodziców – dzielić się z nimi uwagami dotyczącymi wychowanków, wspólnie ustalać oddziaływania wychowawcze.

Powinności wychowawcze rodziców, pedagoga szkolnego, pracowników niepedagogicznych, rady rodziców, samorządu uczniowskiego

Rodzice:

1. Dbają o prawidłową realizację obowiązku szkolnego przez dzieci.
2. Dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.
3. Współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.
4. Współdziałają ze szkołą w realizacji projektów.

Pedagog szkolny:

1. Rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów.
2. Analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych.
3. Określa formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb.
4. Organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
5. Koordynuje działania związane z profilaktyką uzależnień.
6. Podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczego szkoły.
7. Wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczego szkoły.
8. Działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.
9. Dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej.
10. Prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.
11. Prowadzi w różnych formach szkolenia dla rodziców.
12. Wspólnie z wychowawcą i zespołem opracowuje i wdraża Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny dla ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.
13. Kontroluje spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego.
14. Utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas.

Pracownicy niepedagogiczni:

1. Reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o nich wychowawcę klasy.
2. Wyrażają swoją opinię na temat zachowania uczniów.
3. Wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Rada Rodziców:

1. Reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające procesy wychowawcze szkoły.
2. Współdecyduje o formach pomocy udzielanej dzieciom.
3. Uczestniczy w realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego.

Samorząd uczniowski:

1. Inspiruje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie szkoły.
2. Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego.
3. Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

Uczniowie:

1. Aktywnie uczestniczą w życiu kulturalnym i intelektualnym szkoły.
2. Godnie reprezentują szkołę.
3. Reagują na przejawy agresji i przemocy wśród rówieśników.
4. Aktywnie współpracują z wychowawcami, nauczycielami i pracownikami szkoły.
5. Dokonują samooceny zachowania i oceniają zachowanie kolegów i koleżanek z klasy.
6. Dbają o mienie szkoły.
7. Przestrzegają regulaminów wewnętrznych.

VIII. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH

- 1.** Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sopocie
- 2.** Komenda Policji w Sopocie
- 3.** Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Sopocie
- 4.** Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie
- 5.** Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sopocie
- 6.** Centrum Interwencji Kryzysowej w Sopocie
- 7.** Caritas
- 8.** Sopocki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
- 9.** Sąd Rejonowy, Sąd Rodzinny w Sopocie
- 10.** Nadleśnictwo Gdańsk, Leśnictwo i Chatka Gołębiewo
- 11.** Leśny Ogród Botaniczny „Marszewo”
- 12.** Grodzisko w Sopocie
- 13.** Miejska Biblioteka Publiczna w Sopocie na Brodwinie, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gdańsku
- 14.** Młodzieżowy Dom Kultury w Sopocie
- 15.** Sopocka Szkoła Muzyczna I stopnia im. Stanisława Moniuszki
- 16.** Fundacja Profilaktyki i Promocji Zdrowia „Meander”
- 17.** ZHP w Sopocie
- 18.** Parafia ZDŚ w Sopocie na Brodwinie oraz NSPJ na ul. Malczewskiego w Sopocie

IX. TREŚCI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W KL. I- III

Edukacja wczesnoszkolna obejmuje pierwsze trzy lata nauki dziecka w szkole i ma za zadanie stopniowo przygotować dziecko do uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej i środowiska lokalnego, a w dalszej perspektywie – do pełnoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Cele wychowania i sposób ich realizacji w niższych klasach szkoły podstawowej powinny być dostosowane do indywidualnych możliwości intelektualnych, emocjonalnych, społecznych i zdrowotnych dziecka będącego w młodszym wieku szkolnym. Realizacja celów wychowania i profilaktyki na I etapie kształcenia powinna być tak zorganizowana, aby wszyscy uczniowie, niezależnie od poziomu ich rozwoju psychofizycznego, mieli możliwość zrozumienia podstawowych procesów społecznych zachodzących w najbliższym i dalszym otoczeniu oraz przejawiania adekwatnego do danej sytuacji zachowania.

OBSZARY	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.</p> <p>Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym.</p> <p>Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej.</p> <p>Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.</p> <p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w</p>	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja programu profilaktycznego „Spójrz inaczej” oraz „Spójrz inaczej na agresję”. Pogadanka dotycząca zdrowego stylu życia. Spotkania z higienistką szkolną, fluoryzacja. Ograniczanie słodyczy „zdrowe śniadania” Dostosowanie wysokości ławek i krzeseł do potrzeb uczniów. Wietrzenie pomieszczeń, dbanie o porządek w klasie. Plakaty i rysunki tematyczne. „Stop nałogom”- pogadanki, rysunki. Korzystanie uczniów z obiadów w szkole, w tym bezpłatnych. Rozmowy dotyczące właściwego ubioru w zależności od pory roku i pogody. Hartowanie organizmu w różnych warunkach pogodowych podczas zajęć ruchowych, wycieczek. Pogadanka na temat różnych form zajęć ruchowych. 	<p>Wychowawcy/ światlica higienistka szkolna</p> <p>wychowawcy/nauczyciele/ światlica nauczyciele/światlica wychowawcy/światlica</p> <p>pedagog wychowawcy/światlica intendent kierownik administracyjny</p> <p>wychowawcy/światlica</p> <p>wychowawcy/światlica</p> <p>światlica/wychowawcy</p>

	<p>swoim środowisku.</p> <p>Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo – skutkowego.</p> <p>Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin.</p> <p>Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja profilaktyki zdrowotnej ujętej w programie „Owoce i warzywa w szkole”. • Udział uczniów w akcjach: „Sprzątanie Świata” i „Dzień Ziemi”. • Spotkania z przedstawicielami Nadleśnictwa w Gołębiewie • Spotkania w Leśnym Ogrodzie Botanicznym „Marszewo” • Udział w zajęciach ekologicznych i przyrodniczych. • Konkursy ekologiczne. • Pogadanka dotycząca ochrony przyrody. • Przyrodnicze filmy edukacyjne. • Pogadanka na temat właściwego odżywiania, ubioru i dbałości o higienę osobistą. • Pogadanka „Jak dbać o higienę jamy ustnej”. • Rozmowa nauczająca na temat wartości odżywczych pokarmów. • Przygotowywanie przez uczniów zdrowych posiłków. • Udział w akcjach prozdrowotnych: „Mleko w szkole”, „Owoce i warzywa w szkole”. • Gry i zabawy ruchowe na świeżym powietrzu. • Korzystanie z nauki pływania na basenie. • Promowanie atrakcyjnych form zajęć ruchowych(aktywne uczestnictwo w zajęciach wychowania fizycznego). • Korzystanie przez uczniów ze sportowych zajęć pozalekcyjnych. • Wspieranie dzieci w przezwyciężaniu lęku, stresu. • Zajęcia wyrównujące oraz rozwijające – kółka pozalekcyjne • Zwracanie uwagi na aktywność ruchową i dbanie 	<p>wychowawcy wychowawcy/ n-l w-f, przyrody wychowawcy/ nauczyciele przyrody wychowawcy</p> <p>wychowawcy/ n-l przyrody</p> <p>wychowawcy/n-l/światlica</p> <p>wychowawcy/higienistka</p> <p>n-l/światlica</p> <p>wychowawcy/n-l techniki</p> <p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele w-f</p> <p>nauczyciele w-f</p> <p>pedagog szkolny/ wychowawcy</p> <p>n-le</p> <p>nauczyciele</p>
--	--	--	---

<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych.</p>	<p>Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń.</p> <p>Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł.</p> <p>Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej</p>	<p>o bezpieczeństwo podczas przerw lekcyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pogadanka na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego użytkowania komputera i Internetu. • Organizowanie wyjść, spacerów, wycieczek na świeżym powietrzu. • Konkursy ekologiczne. • Pogadanka dotycząca ochrony przyrody. • Rozmowa nauczająca dotycząca odpowiedzialności za utrzymanie czystości na terenie szkoły i w jej otoczeniu. • Poznajemy zasady segregacji śmieci. • Włączenie się uczniów w zbiórkę surowców wtórnych (zbiórka makulatury, nakrętek, baterii). • Układanie planu zdrowego odżywiania. • Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach. • Zajęcia szachowe. • Uczestnictwo w konkursach, zawodach i turniejach. <ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty profilaktyczne. • Pogadanka „ Stop nałogom”. • Uczenie sposobów porozumiewania się w grupie rówieśniczej. • Poznanie praw i obowiązków ucznia . • Ustalenie praw i obowiązków w zespole klasowym. • Ustalenie praw i obowiązków w świetlicy szkolnej. • Wspólne rozwiązywanie konfliktów. • Uczenie postawy asertywnej i empatycznej. • Szkoła bez przemocy” – opracowanie, realizacja, samoocena przestrzegania Klasowego Kodeksu Uprzejmości. 	<p>n-l informatyki/wychowawcy /świetlica wychowawcy/n-le/ świetlica</p> <p>koordynator wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>n-le kl.1-3 / n-l przyrody/ wychowawcy</p> <p>wychowawcy n-l koła szachowego wychowawcy</p> <p>Pedagog PPP/wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele świetlicy</p> <p>nauczyciele/świetlica/ wychowawcy</p>
---	---	--	--

<p>Kultura –wartości, normy i wzory zachowań.</p>	<p>współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej.</p> <p>Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi.</p> <p>Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p> <p>Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.</p> <p>Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się.</p> <p>Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła.</p> <p>Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie właściwych relacji w środowisku rówieśniczym ucznia (opieka starszych nad młodszymi, pomoc słabszym uczniom w nauce). • Pogadanki, dyskusje na temat koleżeństwa, tolerancji, empatii i wartości w życiu oraz przeciwdziałania agresji. • Literatura dziecięca. • Przestrzeganie regulaminu świetlicowego. • Konkurs „Jestem OK.”. • Zapoznanie uczniów z kryteriami oceniania z zachowania. <ul style="list-style-type: none"> • Wspólne rozwiązywanie konfliktów. • Pogadanki i rozmowy indywidualne. • Kontakt z literaturą. • Organizacja wyjazdów do kina, teatru, filharmonii, muzeów,. • Udział w koncertach z cyklu Pani Muzyka zaprasza „Bajnutek” • Oglądanie przedstawień i widowisk teatralnych • Zwiedzanie Muzeum Morskiego, Muzeum Kaszubskiego, Oceanarium. • Uczestniczenie w zajęciach muzealnych. • Organizowanie uroczystości szkolnych. 	<p>wychowawcy/n-le</p> <p>wychowawcy</p> <p>światlica nauczyciele wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele wychowawcy</p> <p>wychowawcy kl.1-3</p> <p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele wychowawcy</p>
--	---	---	---

	<p>kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność.</p> <p>Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji. Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział uczniów w uroczystościach przygotowanych z okazji świąt narodowych i rocznic. • Udział w apelach i akademiach szkolnych. • Poznanie legend i baśni związanych z Kaszubami. • Udział w wycieczkach, zwiedzanie miejsc związanych z kulturą naszego narodu, poznawanie zabytków Trójmiasta. • Korzystanie z biblioteki i czytelni szkolnej, lekcje biblioteczne, gazetka szkolna. • Kontakt z literaturą i sztuką dla dzieci (kino, teatr, wystawy). • Wyjście do KMP – poznanie pracy policjanta • Wyjście do KMPSP – poznanie zasad radzenia sobie w nagłych przypadkach, poznanie pracy strażaka. • Korzystanie z kółek zainteresowań. • Rozmowa nauczająca dotycząca symboli i tradycji narodowych. • Pogadanka dotycząca szacunku do tradycji i zwyczajów na Kaszubach, w rodzinie i szkole. • Włączenie się w akcje charytatywne. • Rozmowa: „Wyrażanie własnych emocji w różnych formach ekspresji”. • Rozmowa nauczająca dotycząca postawy tolerancyjnej wobec osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania i tradycji kulturowej. 	<p>wychowawcy / n-l biblioteki</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy wychowawcy świetlicy wychowawcy</p> <p>nauczyciele wychowawcy</p> <p>n-l religii i etyki/ wychowawcy</p>
--	--	---	---

<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych).</p>	<p>Przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów.</p> <p>Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań.</p> <p>Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną.</p> <p>Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji.</p> <p>Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania.</p> <p>Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w szkole, w drodze do i ze szkoły. • Działalność zespołu kryzysowego. • Praktyczna nauka stosowania zasad bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły. • Realizacja programu „Klub Bezpiecznego Puchatka”. • Realizacja programu „Spójrz inaczej” • Zapoznanie dzieci i rodziców z regulaminem wycieczek. • Pełnienie dyżurów w klasie oraz wdrażanie do dbania o ład i porządek w otoczeniu. • Dbanie o bezpieczeństwo uczniów podczas przerw międzylekcyjnych, podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. • Organizacja przerw na świeżym powietrzu. • Organizacja „Cichych miejsc” spędzania przerw). • Pogadanki na temat bezpiecznego spędzania wolnego czasu od nauki podczas ferii letnich i zimowych oraz przerw świątecznych. • Pogadanki na temat bezpiecznych zabaw. • Zapewnienie bezpiecznej opieki w świetlicy szkolnej. • Praktyczna nauka elementów udzielania „pierwszej pomocy”. • Zapoznanie z planem ewakuacji, przeprowadzenie próbnej ewakuacji. • Rozpoznawanie przyczyn wpływających na niewłaściwe zachowania uczniów. • Likwidowanie nietypowych zachowań i agresji wśród uczniów, indywidualne podejście do 	<p>n-l w-f/MDK w Sopocie / wychowawcy/świetlica wychowawcy</p> <p>wychowawcy / świetlica</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele wychowawcy pedagog, świetlica, biblioteka</p> <p>wychowawcy/świetlica</p> <p>wychowawcy świetlicy nauczyciele</p> <p>wychowawcy dyrektor/ kierownik administracji/n-le wychowawcy/pedagog</p> <p>psycholog</p>
--	---	--	--

		<p>każdego dziecka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomoc w osiągnięciu równowagi psychicznej spowodowanej niepowodzeniami w nauce. • Poznanie regulaminu korzystania z komputera i Internetu. • Pogadanka dotycząca zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z komputera, Internetu. • Ochrona danych osobowych. 	<p>wychowawcy</p> <p>n-I informatyki / wychowawcy/</p> <p>nauczyciele/ wychowawcy/ pedagog</p>
--	--	---	--

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV

OBSZARY	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu.</p> <p>Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.</p> <p>Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.</p> <p>Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty: „Co to jest stres i jak sobie z nim radzić?” • Pogadanka; „Jak się uczyć?” • Rozmowa nauczająca: „Znaczenie twórczych postaw i działalności dodatkowej na rzecz szkoły, środowiska”. • Poznanie praw i obowiązków ucznia. • Ustalenie praw i obowiązków w zespole klasowym np. Klasowy Kodeks Uprzejmości. • Pogadanka: „Jaka jest kultura mojego zachowania?” • Rozmowa nauczająca: „Kiedy i u kogo należy szukać pomocy, porady?” • Spotkanie z przedstawicielami policji. • Rozmowa nauczająca na temat zasad zdrowego 	<p>pedagog</p> <p>nauczyciele</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy/ Policja/</p>

<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>ważny i trudny.</p> <p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p> <p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.</p>	<p>trybu życia i czynnego wypoczynku.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział w sportowych rozgrywkach z okazji Dnia Dziecka. • Uczestnictwo w sportowych zajęciach pozalekcyjnych. • Udział w akcjach prozdrowotnych np. „Mleko w szkole”, fluoryzacja. <ul style="list-style-type: none"> • Prezentacja: „Jestem członkiem społeczności uczniowskiej”. • Wybór do samorządu klasowego. • Pogadanka: „Co to znaczy być asertywnym?” • Zajęcia edukacyjne; „Kim jest wolontariusz?” • Udział w szkolnych akcjach charytatywnych. • Współpraca ze szkolnym kołem PCK. • Prelekcje i pogadanki na temat tolerancji. • Debata klasowa; „Na czym polega prawdziwe koleżeństwo?” <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wspólnych uroczystości klasowych np. Dzień Chłopca, Dzień Nauczyciela, Wigilia, Dzień Kobiet. <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne: „Poznajemy się – integracja klasy”. • Wspólne opracowanie kontraktu klasowego. <ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty i lekcje związane z kwestią mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. • Wspólne rozwiązywanie sytuacji konfliktowych. • Uwzględnianie w procesie oceniania samooceny 	<p>pedagog wychowawcy nauczyciele w-f nauczyciela w-f</p> <p>wychowawcy higienistka</p> <p>nauczyciele</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele wychowawcy</p> <p>opiekun koła</p> <p>nauczyciele</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p>
--	---	--	---

<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p> <p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<p>Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.</p> <p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.</p> <p>Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p> <p>Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>Uświadamianie zagrożeń wynikających z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p>	<p>ucznia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty „Jak się uczyć ?” • Realizacja projektu „INDYWIDUALNI.PL” • Bieżąca analiza postępów uczniów w nauce i poszukiwanie sposobów ich poprawienia. • Określenie zasad współpracy z uczniami o niskiej motywacji do nauki. • Praca z uczniem mającym trudności w nauce: zajęcia wyrównawcze, terapia pedagogiczna, pomoc koleżeńska. • Prezentacja osiągnięć uczniów np.: w gazetce szkolnej, na gazetce klasowej, w Galerii Sukcesów, szkolnej stronie internetowej, lokalnych mediach, spotkaniach z rodzicami. • Uwzględnianie orzeczeń/opinii PPP w pracy dydaktycznej. • Wdrażanie do wzorowego przygotowywania się do zajęć i aktywnego w nich uczestnictwa. <ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie wyjazdów do kina, teatru. • Udział w organizacji uroczystości szkolnych. <ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty – „Sposoby rozwiązywania agresywnych zachowań”. • Realizacja programu „Świat pełen zagrożeń”. • Dyskusje na temat koleżeństwa, tolerancji, empatii i wartości w życiu oraz przeciwdziałania agresji. • Przestrzeganie Klasowych Kodeksów Uprzejmości. • Warsztaty „Nie tylko słowa mówią”. • Filmy edukacyjne. • Rozmowa nauczająca. • Pogadanka „Uwaga na zagrożenia płynące z 	<p>wychowawcy/nauczyciele</p> <p>nauczyciele</p> <p>wychowawcy/nauczyciele</p> <p>pedagog wychowawcy</p> <p>wychowawcy/pedagog</p> <p>nauczyciele/uczniowie</p> <p>nauczyciele nauczyciele</p> <p>nauczyciele pedagog / PPP wychowawcy/nauczyciele opiekunowie</p> <p>pedagog wychowawcy</p>
---	--	--	--

(problemowych)	<p>Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>nowoczesnych technologii informacyjnych”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulotki edukacyjne. • Pedagogizacja rodziców. • Warsztaty zorganizowane przez instytucje zewnętrzne. (warsztaty dla klas IV-VII) • Wykonanie plakatów „Nałogom mówimy NIE”. • „Rzuć palenie razem z nami” – włączenie się w ogólnopolską akcję Sanepid. • Pogadanka. • Realizacja Tygodnia Bezpieczeństwa „Wybierz bezpieczny sposób na życie”. • Przeprowadzenie i analiza ankiety „Witaj czwarta klaso!”. • Zajęcia integracyjne - „Prawidłowe relacje między uczniami”. • Realizacja programu „Spójrz inaczej” i „Spójrz inaczej na agresję”. 	<p>wychowawcy nauczyciele /nauczyciele zajęć komputerowych</p> <p>wychowawcy/ PPP/ Pedagog</p> <p>nauczyciele / pedagog</p> <p>nauczyciele wychowawcy pedagog wychowawcy wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p>
----------------	--	---	---

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach V

OBSZARY	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
<p>Zdrowie – edukacja zdrowotna</p> <p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<p>Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywiają.</p> <p>Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.</p> <p>Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samoocena w czasie zajęć dydaktyczno – wychowawczych. • Samoocena zachowania. • Rozmowa nauczająca: „Muszę czy chcę się uczyć i dlaczego?” • Zwiększenie aktywności ruchowej wśród młodzieży poprzez zorganizowanie wycieczek, zawodów sportowych i innych form rekreacji. • Realizacja programów edukacyjno – profilaktycznych, imprez, konkursów, wystaw propagujących zdrowy styl życia. • Realizacja zajęć uczących asertywnych zachowań. • Warsztaty: „Poznajemy techniki radzenia sobie ze stresem.” • Debata klasowa: „Druga strona obrazka, czyli inni widzą inaczej”. • Udział w szkolnych akcjach charytatywnych. • Warsztaty w Hospicjum • Lekcje o nadziei. • Organizacja pomocy koleżeńskiej. • Zajęcia edukacyjne; „Co to jest integracja?” – gry i zabawy. • Organizacja wspólnych uroczystości klasowych np. Dzień Chłopca, Dzień Nauczyciela, Wigilia, Dzień Kobiet. 	<p>nauczyciele</p> <p>wychowawcy wychowawcy</p> <p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele wychowawcy</p> <p>nauczyciele</p> <p>opiekun koła wolontariatu</p> <p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele wychowawcy</p>

<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wspólnych wyjazdów klasowych i międzyklasowych. • Zajęcia edukacyjne: „Co to jest empatia?”, „Nie tylko słowa mówią”. 	<p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p>
	<p>Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne ukazujące wzorce osobowe w literaturze i w świecie współczesnym. • Zajęcia edukacyjne na temat praw dziecka, ucznia, człowieka. • Pogadanka na temat wartości i postaw w życiu człowieka. • Zajęcia edukacyjne na temat czynników wpływających na postępowanie w oparciu o przykłady z literatury, życia codziennego i własnych. 	<p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy / nauczyciele</p>
	<p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki , dyskusje na temat emocji. • Warsztaty: Jak radzić sobie z emocjami? • Zajęcia edukacyjne na temat emocji na podstawie wzorców literackich. 	<p>nauczyciele</p>
	<p>Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie właściwego zachowania w czasie zajęć lekcyjnych i na przerwach. • Kształtowanie właściwego zachowania w czasie wyjazdów edukacyjnych, w miejscach publicznych. • Warsztaty „Efektywna komunikacja i jej wpływ na rozwiązywanie konfliktów”. • Rozmowa nauczająca. • Udzielanie porad dotyczących prawidłowej negocjacji. 	<p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy/ nauczyciele</p> <p>wychowawcy/nauczyciele</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy indywidualne, grupowe dotyczące przyczyn postępowania. • Udzielanie wskazówek i porad. 	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele</p>

<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.</p> <p>Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia pozalekcyjne, kółka zainteresowań. • Imprezy klasowe i szkolne. • Rozmowa nauczająca. • Konkursy, zawody sportowe. • Przestrzeganie Klasowych Kodeksów Uprzejmości. • Udział w akcjach charytatywnych. • Organizacja i realizacja programu profilaktycznego „Kolory życia”. • Realizacja Tygodnia Bezpieczeństwa „Wybierz bezpieczny sposób na życie”. • Warsztat „W sieci uzależnień od komputera i Internetu”. • Pogadanka „ Wpływ komputera i Internetu na rozwój ucznia”. • Realizacja programu profilaktyki zdrowia „Spójrz inaczej” . 	<p>wychowawcy/nauczyciele</p> <p>wychowawcy/nauczyciele pedagog nauczyciele,</p> <p>wychowawcy</p> <p>pedagog, pedagog,</p> <p>nauczyciel zajęć komputerowych nauczyciele / wychowawcy / pedagog</p>
---	--	---	--

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach VI

OBSZARY	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.</p> <p>Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.</p> <p>Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości.</p> <p>Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwinięcie zainteresowań na zajęciach pozalekcyjnych. • Uczestnictwo w konkursach, zawodach sportowych. • Rozmowa nauczająca: „Chcę poznać siebie.” • Zajęcia dydaktyczne: „Co się liczy w życiu?” • Zajęcia dydaktyczne: „Radość z przyjaźni”. • Podkreślanie mocnych i słabych stron ucznia. • Zajęcia dydaktyczne: „Jedzenie wrogiem. Anoreksja i bulimia.” • Uczestnictwo w zawodach sportowych w różnych dyscyplinach. • Nauka pływania. 	<p>nauczyciele nauczyciele wychowawcy nauczyciel WDŻ</p> <p>nauczyciel WDŻ nauczyciele wychowawcy nauczyciel WDŻ</p> <p>nauczyciele w – f</p> <p>nauczyciele w – f</p>
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przypomnienie praw i obowiązków ucznia. • Dyskusja z wnioskami: „Wspólnie odpowiadamy za nasze problemy w nauce i zachowaniu”. • Organizacja wspólnych uroczystości klasowych. • Praca w Szkolnym Klubie Wolontariatu. • Współpraca z Caritas. • Warsztaty w Hospicjum • Zajęcia edukacyjne: „Są wśród nas sprawni inaczej”. • Pogadanka na temat różnych sposobów komunikacji, mocnych i słabych stron. • Burza mózgów: „Czym jest dla mnie rodzina?” 	<p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>IIILO/Centrum organizacji Samorządowych w Sopocie opiekun klubu nauczyciele wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p>

	<p>własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa nauczająca: „Moje prawa i obowiązki w rodzinie”. • Zaangażowanie w pracę samorządu szkolnego i klasowych. • Organizacja Dnia Samorządności. • Realizacja zadań wynikających z planu pracy Samorządu Uczniowskiego. • Organizacja i udział w apelach, okolicznościowych akademiach związanych ze świętami narodowymi i innych uroczystości szkolnych. 	<p>wychowawcy wychowawcy</p> <p>opiekun samorządu uczniowskiego</p> <p>wychowawcy</p>
<p>Kultura – wartości, normy i wzory zachowań</p>	<p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w spotkaniach zorganizowanych przez instytucje lokalne np. czytelnia Miejskiej Biblioteki Publicznej • Zajęcia edukacyjne /pogadanki/warsztaty/rozmowy nauczające na temat wpływu rówieśników na zachowanie jednostki. • Nauka postawy asertywnej i empatycznej. • Filmy edukacyjne na temat czynników, które mają wpływ na postawę , wartości ,normy społeczne i przekonania. • Udział w konkursach recytatorskich literatury polskiej. • Udział w konkurach wiedzy szkolnych i lokalnych związanych z kulturą i dorobkiem narodowym. • Poznanie na zajęciach edukacyjnych sylwetki patrona szkoły. • Udział w lekcjach muzealnych. • Dbanie o miejsca pamięci narodowej i wdrażanie do kulturalnego zachowania. • Przygotowywanie akademii o charakterze rocznicowym, patriotycznym. • Opieka nad miejscami pamięci narodowej. 	<p>wychowawcy/nauczyciele</p> <p>wychowawcy/nauczyciele</p> <p>wychowawcy/nauczyciel</p> <p>wychowawcy/nauczyciele</p> <p>nauczyciele nauczyciele</p> <p>wychowawcy/nauczyciele</p> <p>nauczyciele wychowawcy/nauczyciele</p> <p>wychowawcy/nauczyciele</p> <p>wychowawcy/nauczyciele</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymywanie kontaktu z kombatanami. • Uroczystości o charakterze patriotycznym (sztandar szkoły) 	wychowawcy/nauczyciele n-I historii
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<p>Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanka „Do kogo mogę zwrócić się o pomoc?” • Tablica informacyjna na holu szkoły. • Udzielanie porad uczniom, rodzicom. • Pogadanka „W jaki sposób przezwyciężyć lęk”. • Wspólne rozwiązywanie konfliktów. Jaka jest nasza klasa. • Udzielanie porad, rozmowy indywidualne. • Pogadanka :”Radzenie sobie z emocjami i stresem”. • Realizacja programu „Spójrz inaczej „ i „Spójrz inaczej na agresję”. • Rozmowa nauczająca dotycząca sposobów redukcji lęku w sytuacjach kryzysowych. • Pogadanka dotycząca ochrony danych osobowych, prawa do prywatności i ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. 	<p>pedagog pedagog pedagog,</p> <p>wychowawcy, nauczyciele wychowawcy pedagog,</p> <p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>informatyk</p>

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach VII

OBSZARY	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<p>Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.</p> <p>Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.</p> <p>Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.</p> <p>Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w akcjach charytatywnych szkolnych np. „Góra Grosza”, „Nakrętka dla Filipa”. • Prezentacja: „Nasze hobby, czyli co zbieramy i dlaczego?” • Współdział uczniów w organizacji i przebiegu imprez, uroczystości klasowych, szkolnych. • Zaangażowanie w pracach Szkolnego Klubu Wolontariatu. • Pogadanka z elementami dyskusji na podstawie osobistych przykładów: „Znaczenie hierarchii, wartości.” • Warsztaty: „Zarządzanie czasem i zadaniami”. • Umożliwienie uczniom wejścia w różne role np. lidera, koordynatora, inicjatora, wykonawcę. • Wspieranie inicjatyw uczniów np. gazetka klasowa, szkolna, samorząd uczniowski. • Pogadanka na temat zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. • Warsztaty WDŻ 	<p>Wychowawcy Opiekun koła SU iMSU wychowawcy</p> <p>wychowawcy nauczyciele</p> <p>opiekun klubu</p> <p>wychowawcy nauczyciele</p> <p>wychowawcy nauczyciele</p> <p>wychowawcy nauczyciele</p> <p>nauczyciel WDŻ</p>
Relacje – kształtowanie postaw	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wspólnych uroczystości klasowych np. Dzień Chłopca, Dzień Nauczyciela, Wigilia, Dzień Kobiet. 	<p>wychowawcy</p>

społecznych	<p>obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prace dodatkowe na rzecz klasy, szkoły. • Praca w Szkolnym Klubie Wolontariatu. • Realizacja projektu wychowawczego: „Jesteśmy pomocnikami św. Mikołaja”. • Współpraca z Caritas. • Warsztaty w Hospicjum 	<p>nauczyciele</p> <p>opiekun klubu</p> <p>wychowawcy nauczyciele</p> <p>opiekun koła</p>
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	<p>Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p> <p>Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.</p> <p>Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywny udział w szkolnych, kuratorskich, lokalnych konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych. • Praca z uczniem mającym trudności w nauce. • Zaangażowanie ucznia w życie klasy, szkoły w poczuciu odpowiedzialności. • Pogadanka/dyskusja na temat odpowiedzialności za swoje czyny i słowa. • Udział w lekcjach muzealnych, zajęciach/warsztatach organizowanych przez instytucje lokalne. • Zorganizowanie imprez otwartych na środowisko: turnieje szachowe, Festyn osiedlowy, Konkursu Pięknego Czytania, Dnia Babci i Dziadka itp. 	<p>nauczyciele</p> <p>nauczyciele</p> <p>wychowawcy/nauczyciele</p> <p>wychowawcy/nauczyciele</p> <p>nauczyciele</p> <p>dyrekcja/nauczyciele opiekun MSU i SU</p>
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<p>Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w akcjach charytatywnych. • Turnieje sportowe, konkursy. • Ustalenie praw i obowiązków w zespole klasowym. • Samoocena zachowań uczniów. • Dyskusje na temat koleżeństwa, asertywnych postaw i empatycznego zachowania. 	<p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p>

	<p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanka z przedstawicielem KPP dotycząca przepisów prawa nieletnich. • Udzielanie porad dotyczących przestrzegania prawa. • Pedagogizacja rodziców w zakresie odpowiedzialności nieletnich i rodziców. • Zajęcia z Wychowania do życia w rodzinie. • Pogadanka, rozmowa nauczająca na temat kształtowania odpowiedzialnej, dojrzałej postawy w zakresie zachowań seksualnych. • Realizacja programu „Świat pełen zagrożeń”. • Rozmowa nauczająca „Jacy jesteśmy”. • Przyczyny występowania sytuacji kryzysowych, komunikacja w sytuacji kryzysowej (warsztaty). • Rozmowa na temat „Kim jestem i kim chcę być?” • Pogadanka na temat „Moje cele i zadania życiowe”. 	<p>pedagog funkcjonariusze KPP</p> <p>Wydział ds. Nieletnich w Sopocie. KMP</p> <p>nauczyciel WDŻ wychowawcy</p> <p>nauczyciel WDŻ doradca zawodowy wychowawcy</p>
--	--	--	---

X. TREŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI ZAWARTE W PODSTAWACH PROGRAMOWYCH PRZEDMIOTÓW KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

OBSZARY	PRZEDMIOT	WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE – UCZEŃ:
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> • dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; • ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia człowieka; • posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat wezwanie o pomoc: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej; • posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; • reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby; • ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjadania ich w nadmiarze; • przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; • ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet; • ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia;
	Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;
	Biologia	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; • uzasadnia konieczność ochrony przyrody; • opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;
	Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia; • opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej; • opisuje zasady zdrowego odżywiania; • przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży; • przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach; • omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;

		<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ; omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny; wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni; wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;
	WOS	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych; podaje przykłady trudnych społecznie sytuacji, w których należy zachować się asertywnie; uzasadnia, że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; przedstawia różne formy zachowań asertywnych;
	Historia	<ul style="list-style-type: none"> wycieczki turystyczno-krajoznawcze;
	Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu; doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie; poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;
	Technika	<ul style="list-style-type: none"> przyjmuje postawy odpowiedzialności za współczesny i przyszły stan środowiska; kształtuje umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów znajdujących się w najbliższym otoczeniu;
	Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; dostrzega, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; dostrzega, że lepiej poznaje siebie, bardziej się rozwija i czerpie szczęście w relacji z innymi osobami niż w samotności; – odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo; ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, – szanuje godność każdej osoby ludzkiej oraz swoją, wyraża swoim komunikatem werbalnym i niewerbalnym; uwzględnia coraz częściej godność i dobro innych osób, podejmując decyzję o działaniu; wyraża szacunek wobec osób, wspólnot osób oraz ich symboli w sytuacjach codziennych i uroczystych, przejawiając właściwe zachowanie;

		<ul style="list-style-type: none"> • wchodzi w relacje z innymi osobami (rówieśnikami, nauczycielami), szanując to, co jest wartością dla nich i nazywając to, co jest wartością dla niego; • naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł; • przestrzega zasad obowiązujących we wspólnocie osób, której jest członkiem;
	Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny; • identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; • bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;
	Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę; • pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych; wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania; • omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci; • identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować; • wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych; • wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych; • współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię; • motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej;
	WOS	<ul style="list-style-type: none"> • współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich; • wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności; • uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną, rozumie znaczenie potrzeb społecznych człowieka (kontaktu, przynależności, uznania); • przedstawia zasady komunikowania się, wyjaśnia zasady skutecznej autoprezentacji; • wymienia cechy grup społecznych, charakteryzuje grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania, uzasadnia, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści, przedstawia różne formy

		<p>współpracy w grupie;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji; przedstawia cele i przykłady działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce, wyjaśnia ideę wolontariatu i przedstawia formy działalności wolontariuszy;
	Historia	<ul style="list-style-type: none"> pogłębianie wiedzy o kraju ojczystym i jego historii, jak również o „małej ojczyźnie” spotkania z kombatantami II wojny światowej, bohaterami walk o wolność naszej Ojczyzny; bierze udział w uroczystościach państwowych i szkolnych wie, jak zachowywać się podczas ceremoniału szkolnego, a w szczególności przy hymnie państwowym i sztandarze szkolnym; Izba Pamięci Narodowej; wycieczki turystyczno-krajoznawcze; czyta książki i czasopisma o tematyce patriotycznej ; ogląda telewizyjne filmy lub sztuki teatralne o tematyce patriotycznej.
	Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> zachęca do działania na rzecz środowiska lokalnego; doskonali umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;
	Biologia	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;
	Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych; rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych, przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedane i pisane słowa; kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego; bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną, ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne respektowane przez środowisko szkolne; szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi, np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; określa, co jest dobre, a co jest złe, w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje

		<p>uzasadnienie swojego zdania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia szczęście od doraźnie odczuwanej przyjemności i poznaje, że dobro jest źródłem szczęścia własnego oraz innych osób; • odkrywa, że wspólnota osób, której jest członkiem, ustanawia swoje zasady (normy) i oczekuje ich respektowania;
	Język polski	<ul style="list-style-type: none"> • kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym; • rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami; • kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; • rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych; – -rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości; • rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania; • rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej; • kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania; • jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;
	Historia	<ul style="list-style-type: none"> • poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; • systematyczne wpajanie norm zachowania się w określonych sytuacjach; • przestrzeganie prawa i moralnego postępowania w życiu • ceremoniał szkolny, a w szczególności hymn państwowy i sztandar szkolny;
	Muzyka	<ul style="list-style-type: none"> • poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu; • zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej; • zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne; • uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym

		<p>(również z wykorzystaniem technologii informacyjnej);</p> <ul style="list-style-type: none"> • angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; • uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych; – stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej;
	Plastyka	<ul style="list-style-type: none"> • zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej); zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;
	WOS	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele); przedstawia sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizuje ich zalety i wady; • podaje cnoty obywatelskie (odpowiedzialność, troska o dobro wspólne, aktywność, przedsiębiorczość, solidarność, roztropność, tolerancja, odwaga cywilna); wykazuje, odwołując się do działań wybitnych Polaków, znaczenie ich urzeczywistnienia dla pożytku publicznego; • wymienia mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupę postępującą się językiem regionalnym; • uzasadnia, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe (regionalną, narodową/etniczną, państwową/obywatelską, europejską); • rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom; • planuje dalszą edukację, uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy;
	Przyroda	<ul style="list-style-type: none"> • kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;
	Geografia	<ul style="list-style-type: none"> • łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości; – przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania; • rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej; • ma poczucie dumy z piękna ojczystej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej); • kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym oraz z całą planetą Ziemią; • rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno – kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”,

		<p>własnego regionu i Polski;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;
	Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją; • postępuje etycznie w pracy z informacjami;
	Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • jest odpowiedzialny za własny rozwój;
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Edukacja wczesnoszkolna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; • rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się środkach publicznego transportu zbiorowego; • stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; • ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; • stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami; • rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów);
	Wychowanie fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku; • omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej; • wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego; • wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im; • wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;
	WOS	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną, w tym werbalną, wobec siebie i innych; wymienia osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach; przedstawia korzyści i

		zagrożenia wynikające z korzystania z zasobów Internetu; rozpoznaje przemoc w cyberprzestrzeni i wyjaśnia, jak należy na nią reagować; wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw;
	Informatyka	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy; • uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej; • wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; • stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami; • ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;
	Technika	<ul style="list-style-type: none"> • przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego; • analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy); umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia;
	Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;

XI. EWALUACJA

Działania wychowawczo- profilaktyczne zakładają powodowanie pozytywnych zmian w wiedzy i postawach uczniów. Analiza skuteczności tych zabiegów będzie polegać na bieżącym monitorowaniu. Program wychowawczo- profilaktyczny poddawany będzie ewaluacji i weryfikowany według potrzeb – ma charakter otwarty.

Narzędzia ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców z realizacji klasowych Programów wychowawczo – profilaktycznych.
- Sprawozdania świetlicy z pracy w roku szkolnym
- Analiza trudności wychowawczych, problemów szkolnych, środowiskowych, przeprowadzona przez zespół profilaktyczno - wychowawczy, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- Analiza dokumentów (dzienniki lekcyjne Librus, dzienniki zajęć pozalekcyjnych, dziennik zajęć wychowawczych – świetlica).
- Obserwacje (przerwy, zachowanie w świetlicy, na lekcjach, uroczystościach szkolnych, wyjściach, wycieczkach).

Opracowały:

**Bogumiła Kalwarczyk
Katarzyna Najman
Barbara Osińska
Alicja Orłowska
Bożena Sawicz
Katarzyna Szczecina**

Program wychowawczo – profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu